

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

**Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Державні фінанси і фінанси підприємств
(обов'язковий)**

Реалізується в межах освітньої програми «Маркетинг»
за спеціальністю 075 Маркетинг
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Суми – 2022

Розробник:

(підпис)

Шалигіна І.В. к.е.н., доцент, доцент кафедри
організації управління та економіки підприємств

фінансів, банківської справи та страхування

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування

протокол від

17.06.22 № 17

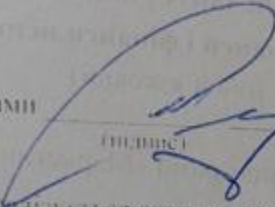
Завідувач кафедри

(підпис)

Гесско М.М.

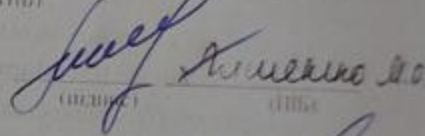
Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

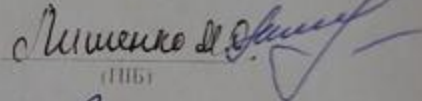
Данько І.О.
(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

(підпис)

Шименко М.О.
(ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана

(підпис)

Шименко М.О.
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації

(підпис)

І.Іван
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі дата: 03.08 2022 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1	Назва ОК	Державні фінанси і фінанси підприємств			
2	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту / кафедра фінансів, банківської справи та страхування			
3	Статус ОК	Обов'язковий			
4	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Маркетинг / 075 Маркетинг			
5	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	-			
6	Рівень НРК	6 рівень			
7	Семестр та тривалість вивчення	дф 2к зф 2к	4/в семестр 15 тижнів 3/о семестр		
8	Кількість кредитів ЄКТС	5/10			
9	Загальний обсяг годин та їх розподіл дф 150/зф 300	Контактна робота(заняття)			Всього/ Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
	Денна форма навчання	44	30	-	76
	Заочна форма навчання	14	10	-	276
10	Мова навчання	Українська			
11	Викладач/Координатор освітнього компонента	Шалигіна Ірина Валеріївна, к.е.н, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування			
11.1	Контактна інформація	Аудиторії 404е, 406е, тел. +380506199067, E-mail: Shalyginairyna@gmail.com			
12	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент забезпечує базову підготовку фахівця якісно нового рівня, здатного вирішувати складні нестандартні завдання і проблеми дослідницького характеру у фінансовій сфері, спрямований на формування у здобувачів вищої освіти спеціальності 075 «Маркетинг» теоретичних знань щодо загальних закономірностей у фінансах та здатності до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання (фінансів підприємств/корпоративних фінансів), фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). Дисципліна передбачає послідовне та систематизоване вивчення засад застосування економіко-математичних методів та моделей для вирішення фінансових задач щодо формування та використання фінансових ресурсів на макро- та макрорівнях з позицій маркетингу; формування, розподілу та використання доходів бюджетів та прибутку підприємств; знань законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку; вміння формувати та проводити аналіз фінансової звітності для того, щоб правильно інтерпретувати отриману інформацію та використовувати її у фінансовому плануванні та прогнозуванні подальшої діяльності як на макро- та макрорівнях; а також виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.			
13	Мета освітнього компонента	Формування у студентів системи глибоких спеціальних знань і практичних навичок, необхідних для вільного володіння практикою прийняття ефективних рішень в галузі фінансів та фінансів підприємств; формування у здобувачів вищої освіти здібностей до проведення науково-практичних досліджень і презентації власних			

		результатів.
14	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на: Вища математика, Мікроекономіка, Макроекономіка, Економіка підприємства. 2. Освітній компонент є основою для Аналіз господарської діяльності, Інфраструктура ринку. 3. Обмеження відсутні
15	Політика академічної доброчесності	Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме: - самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених даним силабусом; - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту при умові текстових запозичень не більше 20%. У випадку недотримання даних вимог робота повертається на доопрацювання. При виявленні повторного порушення вимог академічної доброчесності студент не допускається до захисту. У разі виконання практичної роботи не за отриманим завданням результати анулюються, а студент отримує нову тему для опрацювання. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонено (в тому числі і з використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття
16	Посилання на Moodle: https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5024	

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК:	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)						Як оцінюється РНД
	ПРН 4	ПРН 6	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 22	
Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію	Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності.	Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.	Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним	Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи	Знати основи обліку та аналізувати результати діяльності підприємства.	
ДРН 1 володіти фінансовою термінологією, розуміти сутність та зміст фінансової науки, її розвиток, етапи проходження, процес	X		X	X		X	Тести, доповіді з презентаціями, практичні,

формування та функціонування (моделі) державних фінансів, суб'єктів господарювання (підприємств) та населення в економіці країни;							ситуаційні завдання
ДРН 2 вміти застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення різних фінансових задач з державних фінансів та фінансів підприємств	x		x		x	x	Індивідуальне дослідження, його презентація
ДРН 3 володіти навичками самостійної роботи з навчальної, методичної, статистичної наукової літератури, з різними нормативно-правовими актами			x	x		x	Індивідуальне дослідження, його презентація
ДРН 4 застосувати методи аналізу для визначення доходності та інвестиційної вартості фінансових інструментів, формування різних портфелів фінансових інвестицій на фінансовому ринку країни з маркетингових позицій; визначення загальної потреби у фінансових ресурсах: держави, суб'єктів господарювання та населення	x	x			x	x	Розв'язування розрахункових задач
ДРН 5 вміти досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макрота мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні та маркетингові явища.	x	x	x			x	Розв'язування розрахункових задач
ДРН 6 застосувати методи аналізу для визначення інформативних та фінансових джерел, розуміти методологію визначення і методи отримання фінансових даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати групи		x	x	x	x	x	Індивідуальне дослідження, його презентація

фінансових показників, що характеризують стани фінансового положення суб'єктів господарювання							
---	--	--	--	--	--	--	--

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми (5/о семестр)	Розподіл в межах загального бюджету часу (денна/заочна)			Рекомендована література
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з.		
МОДУЛЬ 1. ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ				
<i>Тема 1. Фінанси та їх економічна сутність</i> 1. Поява та історичний розвиток поняття фінанси 2. Сутність та зміст фінансів 3. Функції фінансів	4/2	2/-	4/20	2,5,6,7,11,12,13,14 30,35
<i>Тема 2. Фінансовий ринок</i> 1. Сутність та функції фінансового ринку 2. Структура фінансового ринку 3. Моделі розвитку фінансової системи за рахунок фінансового ринку 4. Державне регулювання фінансового ринку 5. Грошовий ринок та його складові 6. Ринок капіталів та ринок цінних паперів. Поняття, функції та діяльність фондових бірж України 7. Фінансові інструменти та посередники	4/2	4/-	8/23	2,5,6,9,11,12,13, 14,15,18,19,20,21,2 2,23,24,25,26,27,28, 29,30,31,35
<i>Тема 3. Фінансові ресурси та джерела їх формування.</i> 1. Фінансові активи та їх характеристики. 2. Фінансові ресурси: держави, суб'єктів господарювання та населення. 3. Джерела формування фінансових ресурсів: держави, суб'єктів господарювання та населення. 4. Фінансові резерви	4/-	2/2	6/22	5,6,7,8, 9,10, 11,12,13,15, 29,30,35
<i>Тема 4. Державні та місцеві фінанси.</i> 1. Поняття та сутність державних фінансів 2. Бюджетне планування, регулювання та бюджетний процес 3. Доходи та видатки державного бюджету 4. Бюджетний дефіцит: поняття та види 5. Державний кредит та державний борг 6. Державні соціальні гарантії та стандарти 7. Місцеві фінанси	4/2	4/-	10/22	4,5,6,9,11,12,13, 14,15,16,17,18, 19,20,21,22,23,24,2 5,26,27,28,29,30,32, 35
<i>Тема 5. Фінансова система України.</i> 1. Поняття фінансової системи та її структура 2. Фінансова система України за внутрішньою побудовою. Характеристика сфер та ланок фінансової системи. 3. Фінансова система України за організаційною побудовою. Характеристика органів та установ, що складають фінансову систему. 4. Характеристика підсистем фінансової системи України	4/-	2/2	6/30	2,5,6,9,11,12,13, 14,15,16,17,18, 19,20, 21,22,23,24,25,26,2 7,28,29,30,31,35
<i>Тема 6. Фінансова політика України.</i> 1. Загальна характеристика та цілі ФПУ 2. Типи ФПУ. 3. Види ФПУ	2/-	2/-	4/24	2,5,6,9,11,12,13, 14,15,16,17,21, 22,23,24,25,30,35
МОДУЛЬ 2. ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ				

<i>Тема 7. Основи фінансів підприємств.</i> 1. Сутність і функції фінансів підприємств (корпоративних фінансів) 2. Фінансові ресурси підприємства та джерела їх формування 3. Основи організації фінансів підприємств 4. Основи фінансового механізму підприємства	4/2	2/-	4/23	3,5,6,7,8, 9,10,14,15,16,18, 19,20,21,22,23,24,2 5,26,27,28,30,35
<i>Тема 8. Грошові розрахунки підприємств</i> 1. Поняття та сутність грошових фондів 2. Безготівкові й готівкові розрахунки 3. Види банківських рахунків 4. Принципи організації розрахунків	4/-	2/2	8/20	6,7,8, 14,15,16,18,19,20, 30,33, 34,35
<i>Тема 9. Грошові надходження підприємств</i> 1. Характеристика і склад грошових надходжень підприємств 2. Формування доходів на підприємстві (доходи (виручка) від реалізації продукції, робіт і послуг, валовий та чистий дохід) 3. Доходи від фінансово-інвестиційної та іншої діяльності	4/-	2/2	6/20	6,7,8, 14,15,16,18,19,20, 30,33, 34,35
<i>Тема 10. Формування і розподіл прибутку підприємства</i> 1. Прибуток як результат фінансово-господарської діяльності підприємства та порядок його формування. 2. Сутність і методи обчислення рентабельності. 3. Розподіл і використання прибутку. 4. Управління прибутком на підприємстві.	4/2	2/-	6/22	1,6,7,8, 9,14,15,16,18, 19,20,30,35
<i>Тема 11. Фінансове планування</i> 1. Фінансова стратегія підприємств 2. Зміст, завдання та методи фінансового планування 3. Зміст фінансового плану та порядок його складання 4. Зміст і значення оперативного фінансового плану	2/2	2/-	6/20	1,3,5,6,7,8, 9,10, 14,15, 16, 18, 19, 20, 30,35
<i>Тема 12. Оцінка фінансового стану підприємства</i> 1. Оцінка фінансового стану підприємства, її необхідність і значення 2. Показники оцінки фінансового стану підприємства	4/2	4/2	8/30	1,3,6,7,8, 9,10, 14,15, 16, 30,35
Всього	44/14	30/10	76/276	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)
ДРН1	Інтерактивні лекції, пояснення на практичних / семінарських заняттях, ілюстрації з використанням мультимедійного обладнання, групові дискусії	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, захист кейсів, складання тесту
ДРН 2	Інтерактивні лекції, пояснення на практичних заняттях, ілюстрації з використанням мультимедійного обладнання, групові дискусії, кейс-метод	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, робота з використанням аналітичних методів, виконання презентації аналітичного дослідження
ДРН3	Пояснення, використання мультимедійних технологій, огляд прикладів	Збір інформаційного матеріалу (статистична звітність об'єкта дослідження за індивідуальним завданням, мережа Інтернет), його аналіз, написання висновків, виконання презентації
ДРН 4	Інтерактивні лекції, семінар-дискусія, тестування, пояснення, кейс-метод	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, розв'язання задач, складання тестів
ДРН 5	Інтерактивні лекції, пояснення на практичних заняттях, ілюстрації з використанням мультимедійного обладнання, кейс-метод	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, захист контрольної роботи
ДРН 6	Пояснення, використання мультимедійних технологій, огляд прикладів, кейс-метод	Виконання індивідуального дослідження, його презентації

Індивідуальне навчання студентів реалізується через систему дистанційної освіти (СДО) з використання платформи Moodle. Матеріали для вивчення дисципліни викладені на сторінці курсу «Державні фінанси та фінанси підприємств» у відповідності до навчальної програми. З кожної теми студентам надається лекційний матеріал, додаткові навчальні матеріали у вигляді методичних рекомендацій для практичних занять та самостійної роботи, а також перелік завдань для семінарських та практичних робіт. Для оцінювання роботи студентів на семінарських та практичних заняттях по темах дисципліни передбачено блок тестових питань, практичних завдань.

Для оцінювання самостійної роботи 4 (в)/ 3(о) семестрі є виконання індивідуального дослідження.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено у 5 семестрі

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Контрольне тестування за темами 1-6 (рубіжний контроль 1) та темами 7-12 (рубіжний контроль 2)	20 балів (2x10 балів) / 20%	7 тиждень, 14 тиждень
2.	Захист кейсів	20 балів (2x5балів) / 10%	До 12 тижня, 13 тижня
3.	Індивідуальне дослідження	20 балів / 30%	До 14 тижня
4.	Презентація та захист індивідуального дослідження	10 балів / 10%	15 тиждень
5.	Екзамен (письмовий): 2 теоретичних питання, 1 задача (співбесіда у разі потреби на вимогу студента)	30 балів / 30%	За розкладом

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Контрольне тестування	<5 балів	6-7 балів	8-9 балів	10 балів
	Правильні відповіді на 25%	Правильні відповіді на 30-50%	Правильні відповіді на 55-95%	Правильні відповіді на всі питання
Захист кейсу	<5 балів	6-7 балів	8-9 балів	10 балів
	Частково виконана робота	Робота виконана в повному обсязі; студент виявляє елементарні знання окремих положень навчального матеріалу, зіставляє, узагальнює та аналізує інформацію обробляє та інтерпретує дані, але відсутні висновки	Робота виконана в повному обсязі; студент обґрунтовано викладає навчальний матеріал, аналізує, синтезує, узагальнює та оцінює інформацію, обробляє та логічно інтерпретує дані, одержані результати, є висновки	Робота виконана в повному обсязі; студент вільно, самостійно й аргументовано викладає навчальний матеріал, глибоко та всебічно розкриває його зміст, шукає, аналізує, синтезує, узагальнює та критично оцінює інформацію
Індивідуальне	<13 балів	14-17	18-19 балів	20 балів

дослідження	Частково виконана робота, оформлення не відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі; студент виявляє елементарні знання окремих положень навчального матеріалу, зіставляє, узагальнює та аналізує інформацію, обробляє та інтерпретує дані, одержані результати, оформлення роботи частково відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі, студент обґрунтовано викладає навчальний матеріал, аналізує, синтезує, узагальнює та оцінює інформацію, обробляє та логічно інтерпретує дані, одержані результати, оформлення тексту, таблиць, рисунків, літератури відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі; студент вільно, самостійно й аргументовано викладає навчальний матеріал, глибоко та всебічно розкриває його зміст, шукає, аналізує, синтезує, узагальнює та критично оцінює інформацію, оформлення тексту, таблиць, рисунків, літератури відповідає вимогам
Презентація (захист)	<3 балів	3 бали	4 бали	5 балів
	Представлення результатів досліджень у спосіб, що не розкриває його зміст і результатів	Представлення результатів досліджень у різний спосіб	Представлення результатів досліджень у відповідному форматі	Представлення результатів досліджень у спосіб, що є найбільш відповідним за певних обставин з використанням різних форм подання інформації
Груповий проєкт	<12 балів	12-14 балів	15-17 балів	18-20 балів
	Не всі складові проєкту розроблено та/або інформація подана неструктуровано, немає розуміння логічної моделі (рамки). Результати представлено у невідповідному форматі.	Наявні усі складові без детального обґрунтування. Інформація структурована, чітке розуміння логічної моделі (рамки), реалізовано усі кроки формування проєкту. Результати представлено у відповідному форматі.	Обґрунтована важливість ідей проєкту, виконано усі складові та обґрунтуванням. Наявні усі складові та обґрунтуванням. Чітке розуміння логічної моделі (рамки), реалізовано усі кроки формування проєкту. Результати представлено у відповідному форматі. Дані є актуальними.	Обґрунтована важливість ідей проєкту, виконано усі складові з повним обґрунтуванням та глибоким аналізом. Є чітке розуміння логічної моделі (рамки), реалізовано усі кроки формування проєкту. Аналіз є ґрунтовним, визначено ризики та перспективи. Форма представлення повністю відповідає вимогам.
Презентація та захист проєкту	<6 балів	6-7 балів	8 балів	9-10 балів
	Студенти не беруть участь у груповому обговоренні, на надають зворотній зв'язок на виступи інших. Презентація відсутня або не відображає зміст проєкту.	Презентація частково відображає зміст проєкту, витримано таймінг. Студенти беруть участь у груповому обговоренні, зворотній зв'язок не надано рекомендацій.	Презентація повністю відображає зміст проєкту, витримано таймінг. Студенти беруть участь у груповому обговоренні, обґрунтовують висновки.	Презентація повністю відображає зміст проєкту, витримано таймінг. Студенти рефлексують результати діяльності команди, слухають, оцінюють та ефективно реагують на думки інших, та частково модерують групове обговорення ґрунтовно надають зворотній зв'язок

Залік	<5 балів	6-7 балів	8-9 балів	10 балів
	Частково опрацьований лекційний матеріал та виконані практичні завдання протягом семестру	Повністю опрацьований лекційний матеріал та виконані практичні завдання протягом семестру; студент виявляє елементарні знання положень навчального матеріалу, зіставляє, узагальнює та аналізує інформацію, обробляє дані, інтерпретує дані, але відсутні висновки	Повністю опрацьований лекційний матеріал та виконані практичні завдання протягом семестру, студент обґрунтовано викладає навчальний матеріал, аналізує, синтезує, узагальнює та інформацію, обробляє дані, логічно інтерпретує дані, одержані результати, є висновки	Повністю опрацьований лекційний матеріал та виконані практичні завдання протягом семестру; студент вільно, самостійно й аргументовано викладає навчальний матеріал, глибоко та всебічно розкриває його зміст, шукає, аналізує, синтезує, узагальнює та критично оцінює інформацію
Екзамен	<20 балів	20-23 балів	24-28 балів	29-30 балів
	Не в повному обсязі розкриті теоретичні питання, не виконано практичне завдання, не пройдена співбесіда	Не в повному обсязі розкриті теоретичні питання, виконано практичне завдання із несуттєвими помилками, частково пройдена співбесіда	Всі вимоги виконані до завдання, частково пройдена співбесіда	Всі вимоги виконані до завдання, пройдена співбесіда, власна думка, критична оцінка проблемних питань

5.3 Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Експрес-опитування після вивчення кожної теми	Кожне заняття
2	Обмін думками	2, 4, 6, 8, 10, 13 тиждень
3	Доповідь з презентацією за тематикою питань самостійного вивчення дисципліни	Через тиждень
3	Самооцінка рубіжного тестування	7 тиждень, 14 тиждень
4	Перевірка та обговорення виконаних кейсів	8 тиждень, 12 тиждень
6	Розв'язання розрахункових задач	6, 7, 13, 14 тиждень

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і нормативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

2.1. Основні джерела

2.1.1. Підручники, посібники

1. Яцух О.О., Захарова Н.Ю. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки. URL: http://econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/29_68_3/35.pdf
2. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн. URL: http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/31729/1/Sorokivska_Balyant_GKSZK.pdf
3. Що таке баланс підприємств і як його складати. <https://report.ligazakon.net/balans/>

4. Лучишин Л. М. Роль податків і зборів у доходах місцевих бюджетів. URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2020/jan/20653/luchyshyn.pdf>
5. Ярошевич Н.Б. Фінанси: Навчальний посібник. Львів: Видавництво "Простір-М". 2018.-298с.
6. Шпак Н.О., Ярошевич Н.Б.,Побурко О.Я. Фінанси, гроші та кредит : навч. Посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2018. 416 с.
7. Корпоративні фінанси : конспект лекцій / укладач О. О. Захаркін. – Суми : Сумський державний університет, 2018. – 299 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/67160/1/Zakharkin_korporatyvni.pdf
8. Фінанси підприємств. URL: http://ru.osvita.ua/vnz/reports/econom_pidpr/18236/
9. Лобова О.М., Ломоносов Д.С. Сучасна практика оцінки фінансового стану підприємств України із використанням національних моделей. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/3_2020/19.pdf
10. Перков В. В., Добровольський П. А., Мельник О. І. Фінансовий механізм діяльності аграрних підприємств. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/7-2018/UKR/perkov.pdf>

2.1.2. Методичне забезпечення

11. Шалигіна І.В. видання «Фінанси. Методичні вказівки щодо проведення практичних занять з дисципліни для студентів 2-3(1с.т.) денної та 3-4(1с.т.) курсу заочної форми навчання підготовки бакалаврів за спеціальностями: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 071 «Облік і оподаткування», 051 «Економіка», 075 «Маркетинг». Суми. 2019. 79 с
12. Шалигіна І.В. «Фінанси. Методичні вказівки щодо виконання самостійної роботи студентів з дисципліни для студентів підготовки бакалаврів за спеціальностями: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 071 «Облік і оподаткування», 051 «Економіка», 075 «Маркетинг» (2-3 (1 с.т) курсу денної і 3-4 (1 с.т) курсу заочної форми навчання)». Суми. 2018. - 64 с.
13. Шалигіна І.В. «Фінанси. Конспект лекцій для студентів підготовки бакалаврів за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (3 та 1ст курсу денної та 3-4 (1-2ст) курсу заочної форми навчання)». Суми. 2021. – 267с.
14. Шалигіна І.В. «Фінанси підприємств. Методичні вказівки щодо проведення практичних занять з дисципліни для студентів 4-2с.т. (5) курсу підготовки бакалаврів за спеціальністю: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форми навчання». – Суми. – 2019. – 60с. (протокол № 4 від 22.03.19 р).
15. Шалигіна І.В. «Фінанси підприємств. Методичні вказівки щодо виконання самостійної роботи студентів з дисципліни для студентів підготовки бакалаврів за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (4 (2с.т) курсу денної і 5 (1с.т) курсу заочної форми навчання)». Суми, 2018. – 45с.
16. Шалигіна І.В. «Фінанси підприємств. Конспект лекцій для студентів підготовки бакалаврів за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (4 та 2ст курсу денної та 5 (2ст) курсу заочної форми навчання). Суми. 2020. – 187с.

2.1.3. Інші джерела

17. URL: <http://minfin.gov.ua>
18. Головна сторінка НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/>
19. Податковий Кодекс України .URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws>
20. Бюджетний Кодекс України URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
21. Головна сторінка НКЦПФР. URL: <https://www.nssmc.gov.ua>
22. УФБ URL: <https://ukrse.com.ua>
23. ПФТС URL: <https://pfts.ua>
24. Пенсійний фонд України URL: <https://www.pfu.gov.ua>
25. Фонд соціального страхування URL: <http://www.fssu.gov.ua>
26. Фонд соціального страхування на випадок безробіття URL: www.dcz.gov.ua
27. Державна податкова служба України URL: <https://tax.gov.ua>
28. Державна аудиторська служба України URL: <http://www.dkrs.gov.ua>
29. Державна казначейська служба URL: <https://www.treasury.gov.ua>
30. Аудиторська палата України URL: <https://www.apu.com.ua>
31. Рахункова Палата України URL: <https://rp.gov.ua>
32. Асоціація міст України. Місцеві фінанси URL: <https://www.auc.org.ua/galuz/miscevi-finansy>
33. Офіційний сайт Приватбанку. URL: <https://privatbank.ua>
34. Офіційний сайт Ощадбанку URL: <https://www.oschadbank.ua/>

Програмне забезпечення

35. Навчально-методичний матеріал на платформі Moodle: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5024>

Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проєктної групи ОП _____
(назва) (ПІБ) (підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)			
Література є актуальною			
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти			

Рецензент (викладач кафедри) _____
(назва) (посада, ПІБ) (підпис)

